

UZASADNIENIE

R. T. oskarżono o to, że w dniu 1 października 2016 roku w Z., znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się zawartością alkoholu w wydychanym powietrzu: I badanie 0,42 mg/l, II badanie: 0,45 mg/l, III badanie 0,35 mg/l, IV badanie 0,36 mg/l, prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki O. o nr rej. (...) tj. o czyn z art.178a § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2017r. Sąd Rejonowy w Zabrzcu w sprawie o sygn. akt VII K 94/17 uznał oskarżonego R. T. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyżej opisanego, tj. występku z art. 178a § 1 k.k. i za to na mocy art. 178a § 1 k.k. skazał go na karę grzywny w wysokości 40 (czterdziestu) stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na kwotę 30 (trzydziestu) złotych. Na mocy art. 42§ 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego R. T. środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat. Na mocy art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego R. T. świadczenie pieniężne w kwocie 5000 (pięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej. Na zasadzie art. 63 § 4 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych okres rzeczywistego zatrzymania prawa jazdy od dnia 01 października 2016 r. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego z obowiązku zapłaty kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k., mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 1 zaskarżonego wyroku, wyrażającą się w dowolnej, a nie swobodnej ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji przyjęcie, że inkryminowane zachowanie oskarżonego odznaczało się wysokim stopniem społecznej szkodliwości zarzucanego aktem oskarżenia czynu w sytuacji, gdy z całokształtu okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie wynika, że społeczna szkodliwość czynu zarzucanego oskarżonemu nie jest znaczna. Nadto skarżący zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 115 § 2 k.k. poprzez wadliwą subsumcję prawidłowo ustalonych okoliczności faktycznych rzutujących na stopień społecznej szkodliwości czynu zarzucanego oskarżonemu i w konsekwencji przyjęcie, że stopień ten jest wysoki w sytuacji, gdy z całokształtu okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie, wynika, że społeczna szkodliwość czynu zarzucanego oskarżonemu nie jest znaczna.

Powołując się na przepisy art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 437 § 2 k.p.k., wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez:

1. na podstawie art. 66 § 1 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonego R. T. oskarżonego o czyn opisany w akcie oskarżenia na okres próby wynoszący 2 lata;
2. na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 42 § 2 k.k. zastosowanie wobec oskarżonego R. T. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku;
3. na mocy art. 63 § 4 k.k. zaliczenie oskarżonemu na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych okresu rzeczywistego zatrzymania prawa jazdy od dnia 1 października 2016 roku;
4. zwolnienie oskarżonego z obowiązku zapłaty kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd 1 instancji.

Sąd Okręgowy, po rozpoznaniu apelacji stwierdził, iż w zakresie sformułowanych w niej wniosków oraz istoty zarzutów jest ona bezzasadna i na uwzględnienie nie zasługuje.

Na wstępie stwierdzić należy, że w ocenie Sądu odwoławczego Sąd I instancji poczynił w sprawie w pełni prawidłowe ustalenia faktyczne, a stanowisko swoje w tym zakresie w sposób wnikliwy i przekonujący uzasadnił. Z tak dokonanych ustaleń wyprowadził następnie zasadne oceny i trafne wnioski co do winy oskarżonego. W przeprowadzonej analizie i ocenie dowodów Sąd Rejonowy z pewnością nie przekroczył zasad określonych w art. 7 k.p.k., a w związku z tym zajęte stanowisko pozostaje pod ochroną ustawową. Podkreślenia wymaga, że wyrażony przez Sąd I instancji pogląd

ukształtowany został na podstawie wszystkich - swobodnie (a nie dowolnie) - ocenionych dowodów zebranych w sprawie, przy uwzględnieniu zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Zarzucone przez obrońcę oskarżonego naruszenie art. 7 k.p.k. ma charakter czysto polemiczny. Stawiając zarzut obrazy art. 7 k.p.k. i powiązany z nim zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, skarżący wskazuje tylko na niektóre okoliczności, których istnienie podważa, by stworzyć wrażenie wadliwej oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji. Podnosi m.in. iż Sąd w sposób nieuzasadniony uznał, że inkryminowane zachowanie oskarżonego odznaczało się wysokim stopniem społecznej szkodliwości zarzucanego aktem oskarżenia czynu w sytuacji, gdy z całokształtu okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie wynika, że społeczna szkodliwość czynu zarzucanego oskarżonemu nie jest znaczna.

Z całą stanowczością stwierdzić należy, że przebieg rozprawy przed Sądem Rejonowym oraz treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazują, że Sąd ten prawidłowo nie naruszając zasady obiektywizmu wyrażonej w art. 4 k.p.k., swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 7 k.p.k. oraz zasady domniemania niewinności z art. 5 k.p.k. ocenił materiał dowodowy przyjmując za podstawę orzeczenia całokształt okoliczności ujawnionych na rozprawie głównej odpowiadających treści zebranych dowodów (art. 410 k.p.k.), a uzasadnienie wyroku sporządził zgodnie z wymogami art. 424 k.p.k. Tym samym kontrola instancyjna polegająca de facto na sprawdzeniu czy Sąd meriti wypełnił powyższe reguły nie wykazała naruszeń wymienionych powyżej norm - nie ma podstaw do zdyskwalifikowania zaskarżonego rozstrzygnięcia (wyrok SN z dnia 6 października 1987 r., VI KR 263/87).

Również postawiony w apelacji zarzut obrazy przepisów prawa materialnego, a to art. 115 § 2 k.k. należało uznać za chybiony. Po pierwsze należy wskazać, że nawet uznając, że w sprawie zachodziły przesłanki do zastosowania instytucji warunkowego umorzenia postępowania opisane w przepisie art. 66 § 1 k.k., to zastosowanie tejże instytucji jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem Sądu, zatem nie może być mowy o obrazie prawa materialnego. Niezależnie od powyższej uwagi natury ogólnej należy wskazać, że w ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd I instancji w pisemnych motywach wyroku trafnie wskazał elementy, które zadecydowały o takiej a nie innej ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu R. T.. Sąd Okręgowy po analizie wszystkich okoliczności sprawy także doszedł do wniosku, że zarówno stopnia winy oskarżonego jak i stopnia społecznej szkodliwości zarzucanego mu czynu nie sposób uznać za nieznaczny, skoro oskarżony kierując samochodem miał prawie promil alkoholu we krwi. W tych okolicznościach sam fakt dotychczasowej niekaralności oskarżonego, który jest osobą stosunkowo młodą (43 lata w dacie czynu) nie może być okolicznością determinującą zastosowanie wobec niego dobrodziejstwa warunkowego umorzenia postępowania.

W ocenie Sądu Odwoławczego brak było zatem podstaw do uznania, że istnieją przesłanki do warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Zgodnie z ugruntowanymi poglądami doktryny i orzecznictwa przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu w aspekcie warunkowego umorzenia postępowania karnego należy mieć na uwadze zarówno stronę przedmiotową jak i podmiotową czynu. Spośród elementów strony przedmiotowej czynu, Sąd Najwyższy w swym orzecznictwie wymienia jako decydujące o stopniu społecznej szkodliwości czynu, przede wszystkim rodzaj dobra, w które godzi przestępstwo, charakter i rozmiar szkody wyrządzonej lub grożącej dobru chronionemu, a także sposób działania sprawcy. Z kolei elementy podmiotowe, składające się na ocenę społecznej szkodliwości czynu, to przede wszystkim umyślność i jej odcienie, a także pobudki, motywy i cele sprawcy. Na korzyść sprawcy będzie przemawiać nikły stopień lekkomyślności lub niedbalstwa w razie przestępstwa nieumyślnego. Na niekorzyść sprawcy będzie przemawiać upór w dążeniu do osiągnięcia przestępnego celu, premedytacja, dokładność w przygotowaniu przestępstwa, bezwzględność w działaniu.

O ile zatem obrońca oskarżonego skupia się na okolicznościach podmiotowych czynu, to w ocenie Sądu Odwoławczego okoliczności przedmiotowe, a więc rodzaj dobra, w które godzi przestępstwo - bezpieczeństwo w ruchu drogowym i związane z tym zagrożenie powodowane przez osoby prowadzące pojazdy pod wpływem alkoholu generalnie sprzeciwiają się przyjęciu, iż stopień społecznej szkodliwości takich czynów jest nieznaczny.

Sąd wymierzając karę uwzględnił wszystkich okoliczności wiążących się z poszczególnymi ustawowymi dyrektywami i wskaźnikami jej wymiaru. Sąd Odwoławczy podzielił wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku okoliczności jakie Sąd I instancji miał na względzie przy wymiarze kary zasadniczej. Podniesione przez Sąd pierwszej instancji okoliczności decydujące o wymierzeniu oskarżonemu kary grzywny uwzględniają również w sposób właściwy sytuację majątkową oskarżonego. Sąd Rejonowy orzekając o karze wskazał okoliczności które zadecydowały o orzeczeniu wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat, odnosząc je do wzmożenia bezpieczeństwa na drogach i wyeliminowania oskarżonego jako kierowcy zagrażającemu bezpieczeństwu na drogach.

Uznać należy, że wymierzona oskarżonemu w tej formie kara spełnia wymogi art. 53 k.k., w należyty sposób uwzględnia okoliczności obciążające jak i łagodzące, nadto nie nosi znamion nadmiernej łagodności czy surowości, uwzględniając właściwości i warunki osobiste oskarżonego. Jest również właściwą reakcją dla uzyskania zapobiegawczego efektu zarówno w stosunku do oskarżonego jak i społeczeństwa.

Nie znajdując natomiast innych niż podniesione w apelacji uchybień w szczególności tych podlegających uwzględnieniu niezależnie od kierunku i granic zaskarżenia orzeczenia. Sąd odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.